

URZĘDNIK w połączeniu z PRAWNIKIEM

Wychodzi
10. i 25. każdego miesiąca.

Prenumerata
miejscowa i zamiejscowa
wynosi:

rocznie 5 zł. — ct.
półrocznie 2 „ 50 „
kwartalnie 1 „ 25 „
miesięcznie — „ 45 „
Reklamacje nieopieczowane wolne są
od opłaty pocztowej.

DWUTYGODNIK

poświęcony sprawom Urzędników wszelkich zawodów.

**Redakcja
i administracja**
we Lwowie
ulica Teatralna liczbą 9.

Ogłoszenia
jednorazowe przyjmują się za opła-
tą 6 centów, kilkorazowe za opłatą
5 centów od wiersza drobnym
drukem.

Treść: Zaproszenie do prenumeraty. — Przegląd miesięczny. — Sądownictwo (Dziennik rozporządzeń ministerstwa sprawiedliwości) — Administracja (Zbiór normaljów administracyjnych. — Praktyka admin. [Zasady orzeczeń władz centr.] — Sprawy kolejowe (Porto kolejowe). — Wiadomości potoczne (Dwie nowe ekspedycje). — Złodziejce truciele). — Wiadomości urzędowe (Opróżnione posady. — Mianowania. — Przeniesienia. — Wyszczególnienia). — Od Administracji. — Ogłoszenia prywatne.

o d c i n e k: O zbrodniach i występkach pospolitych w kod. kar. wojsk. Napisał Dr. Julian Morelowski. C. d.

Zaproszenie do prenumeraty.

Z dzisiejszym numerem kończymy niniejszy rocznik pisma. Zapraszając do prenumeraty na r. 1885, prosimy dla ustalenia nakładu o wczesne nadesłanie należności prenumeracyjnej wynoszącej jak dotąd rocznie 5 ztr., półrocznie 2 ztr. 50 ct., kwartalnie 1 ztr. 25 ct.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY.

Lwów 24. grudnia 1884 r.

Z Rady państwa. — Sprawy urzędnicze w Izbie pos. R. p. — Praktykanci sądowi. — Kandydaci advokatury. — Egzekucja na płace urzędników prywatnych. — Prawdopodobny los projektu procedury cywilnej. — Pro domo sua.

Rozpoczęta dnia 4 b. m. ostatnia sesja teraźniejszej Rady państwa została według nadesłanego nam zawiadomienia kancelarji Izby poselskiej z d. 20. b. m. z Najwyższego polecenia do dnia 20. stycznia 1885 r. odroczonej. Z czynności jej dotychczasowych nie wiele mamy do zanotowania, jeżeli pominiemy niesmaczne kwestje stosunku Laenderbanku do budowy kolei transwersalnej i powstałe ztąd rekryminacje, które tak smutną wywołały wrzawę w kołach wyborczych, dziennikarskich i poselskich. Pomijając je jednak, musimy tutaj zaznaczyć, że kwestja galic. kolei transwersalnej, którą niedawno temu jako jakby sumę dezyderatów naszego kraju, jakby najbardziej piekącą kwestję krajową przedstawiano, wobec której kwestję samorządu krajowego i jego rozszerzenia i ustalenia i tyle innych żywotnych kwestyj krajowych milcze-

niem pomijano, na drugi, trzeci i dalszy plan spychano — w konsekwencjach swych smutnych, obecnie tak cierpko odczuwanych, dość rychło pomściła grzech na pierwszorzędnym interesach kraju popełniany; gdy po raz już drugi delegację naszą w Radzie państwa w przykre wprawia położenie, występowania w obronie swej czci i godności roztrząsaniem i czy to karceniem czy też bronieniem postępowania poszczególnych swych członków. Smutne to bardzo, a tem smutniejsze, że cierpi na tem kraj, który poniósłszy ofiarę zwyż jednego miliona na budowę tej kolei, nietylko milion ten widzi roztrwonionym, bo użytym na cele prywatne, ale nadto boleć musi nad poniewieraniem czci swych wybrańców, nad sprzecznemi z interesem krajowym wynikami całej tej niefortunnej polityki kolejowej. — Czas byłby najwyższy i powinno to być usilnem staraniem naszej Delegacji, by podobnie jak w Węgrzech jak najrychlej wydaną została ustawa, uznająca niepołączalność publicznego urzędu reprezentanta kraju z funkcjami lukratywnymi u instytucyj finansowych lub przemysłowych, których sprawowanie sprowadzićby mogło kolizje z obowiązkami wybrańców kraju, tych mężów zaufania jego, mających stać na straży jego godności i interesów.

Z innych spraw zaznaczamy, jako specjalnie urzędników dotyczące, uchwalenie noweli o praktykantach sądowych. Dyskusję, w tym względzie na posiedzeniu Izby poselskiej z dn. 9. b. m. przeprowadzoną, podamy w streszczeniu, odnośnie do podanego w n. 4. pisma tego z r. b.

projektu rządowego tej noweli i do uwag tamże zamieszczonych. Natomiast projekt rządowy o zmianach w ordynacji adwokackiej — podany również i omówiony w n. 4. z r. b. — którego drugie czytanie także na tem posiedzeniu nastąpić miało, usunięto z porządku dziennego.

Na posiedzeniu z dn. 6. b. m. wniesiono od lewicy (Dr. Jaques i tow.) projekt do ustawy o egzekucji na emerytury urzędników i sług prywatnych i ich rodzin pozostałych, tudzież na pobory, pensje, datki na utrzymanie i wychowanie, jakich zakłady, towarzystwa i stowarzyszenia swym członkom lub tychże rodzinom pozostałym udzielają. Projekt ten ogranicza egzekucję na takie pobory li tylko do trzeciej ich części, i to tak, iżby zawsze kwota rocznych 500 zł dłużnikowi wolną pozostała. Byłoby to požądaniem zrównaniem takich poborów z poborami rządowych emerytów i ich rodzin (§. 2. ust. z 21. kwietnia 1882 r. Nr. 123. Dz. pr. p.) Projekt ten nie przyszedł dotąd pod obrady.

Nadzieja, jakąśmy w n. 22. pisma na tem tu miejscu wyrazili, że projekt procedury cywilnej w tej jeszcze sesji będzie uchwalonym, zdaje się być płonną, gdyż jak głoszą, zdania z większych ustaw, prócz budżetu, nie będzie już w tej sesji traktowaną, — chociaż znów mamy do zapisania głos izby handlowej wiedeńskiej, domagający się usilnie uchwalenia teraz jeszcze powyższego projektu. Tem mniej obecnie już w to wierzymy, ile że teraźniejsza sesja trwać ma, jak głoszą, li tylko do końca marca, a zatem zaledwie dwa

miesiące. Na prace tego rodzaju Rada państwa nie ma czasu. Czyż nie dosyć że w czasie od 4. do 18. grudnia r. b odbyła aż siedm posiedzeń, uchwaliła dwa fideikomisy, dalsze trwanie stanu wyjątkowego i ulg dla kolei lokalnych i praktykę sądowych praktykantów; a wśród tego trudziła się dyskusjami burzliwymi, i uchwaliła wotum zaufania dla pana ministra handlu! Wszystko to przecież ważniejsze niż jakaś tam procedura cywilna, która li tylko dla ogółu sporujących może być pożądana!

Na zakończenie niechaj pozwolą nam Szanowni Czytelnicy nasi kilka słów *pro domo sua*. Połączając «Urzędnika» z «Prawnikiem» zamierzaliśmy stworzyć zeń organ, któryby uzupełniając kierunek pisma ściśle prawniczego, omawiało fachowo sprawy i potrzeby urzędnicze, a z tem łączyło podawanie urzędnikowi w miarę możliwości bieżących wiadomości o tem, co mu w jego urzędowaniu wiedzieć jest potrzebnem. Z tego wychodząc założenia w każdym numerze pism połączonych poruszaliśmy kwestje czy to ogółu stanu urzędniczego, czy też poszczególnych zawodów urzędniczych dotyczące, zaznaczaliśmy jego potrzeby i zachodzące w odnośnych urządzeniach braki, a zaznaczanie tych kwestyj wpłynęło pod niejednym względem dodatnio na ich rozwiązanie, w każdym zaś razie zwróciło na nie uwagę sfer dotyczących. Obok tego zaś i równorzędnie staraliśmy się podawaniem perjodycznych wiadomości o ruchu prawodawczym, społecznym i literackim, równie jak wiadomości z dziedziny tłumaczenia, objaśniania i zastosowania ustaw, dostarczać Czytelnikom materiały służący im z odpo-

wiednią w urzędowaniu pomocą. Ten kierunek podwójny i nadal zachować zamierzamy i usilnych dołożymy starań by odpowiadał on interesom jak najszerszych kół i zawodów urzędniczych. Lecz prosimy o skuteczną pomoc moralną i materjalną. Powtarzamy dawne hasło: że pismo dla urzędników przeznaczone powinno stać pracą samychże urzędników. O tę spólną pracę prosimy — naszej zaś przeto pewnie nie poskąpimy, leczłożyć ją będziemy dalej z ofiarnością z jaką to dotąd czynić przywykliśmy, a wszelkie wskazówki życzliwe odnoszące się do kierunku i treści pisma z wdzięcznością zużytkujemy. Jednakże obok takiej wspólnej pracy dającej pismu poparcie moralne, pomoc moralną, prosimy niemniej o materjalne onegoż wszechstronne poparcie, a zatem o regularną przesyłkę prenumeraty, z którą niestety wielką część P. T. Prenumeratorów zalegać przywykła, i o jednanie pismu jak najszerszego koła zwolenników i odbiorców.

Tak wsparci, przy pomocy Bożej kroczyć będziemy dalej na tej drodze interesami naszych Czytelników wytkniętej; i tą ożywieni nadzieją kończymy rocznik niniejszy przesłaniem Czytelnikom naszym na »Gwiazdkę« serdecznego życzenia »Dosiego roku«.

S A D O W N I C T W O.

Dziennik rozporządzeń Ministerstwa sprawiedliwości.

(Rozp. minist. sprawiedliwości z 18. listopada 1884 r. l. 18858)

Najw. postanowieniem z 25. lipca 1884 r. Ministerstwo spraw. zostało upoważnione do

wydawania od dnia 1. stycznia 1885 r. poczynawszy Dziennika rozporządzeń min. sprawiedliwości, dla ogłaszania swych rozporządzeń, o ile one są natury ogólnej a nie poufnej i w dzienniku praw państwa nie są ogłoszone, a to z tym dodatkiem, że rozporządzenie minist. sprawiedl. umieszczone w dzienniku jego rozporządzeń, z doręczeniem tegoż władzy sądowniczej jako tejże intymowane ma być uważanem.

Celem tego dziennika rozp. jest w pierwszym rzędzie ułatwienie i upojedynczenie urzędowego znoszenia się Ministerstwa spraw. z podwładnymi mu władzami sądowniczymi. Dotychczas zwykłe przesyłanie pisemnych lub w inny sposób wygotowanych intymatów ogólnych rozporządzeń min. spr., na przyszłość z reguły odpadnie.

Prócz rozporządzeń min. spraw. dziennik ten obejmować będzie także cały szereg komunikatów które ku temu szczególnie są sposobne i w interesie służby władzom sądowniczym są pożądane.

Takimi będą: 1. Treść ustaw i rozporządzeń ogłoszon. w Dz. pr. p. a dotyczących się sądownictwa; 2. Powiadomienia o ważnych zmianach w organicznych urządzeniach administracji sądowniczej, o ile takowe nie będą w formie ustawy lub rozp. min. spr. w dz. pr. p. ogłoszone; 3. Powiadomienia o wydaniach lub zarządzeniach odnoszących się do międzynarodowego ruchu prawnego; 4. Powiadomienia o rozstrzygnięciach i wyjaśnieniach min. spr. w specjalnych wypadkach; 5. Zapisy statystyczne odnoszące się do austr. administracji sądowniczej; 6. Zapisy o postępie rozpraw parlamentarnych nad przedłożeniami sądowniczymi; 7. Inne powiadomienia, które min. spr. za pożądane dla poparcia służby sądowniczej uważa; 8. Wiadomości osobiste (uzyskanie lub zgaśnięcie urzędu, przeniesienia, wyszczególnienia i t. d.) względem wszystkich urzędników sądowniczych, adwokatów i notariuszów.

Rozporządzenia w dz. rozp. m. spr. ogłaszać się mające będą w nim liczbami bieżącymi, mającemi się z końcem każdego roku zamykać, umieszczane, do każdego rocznika dz. rozp. dodany będzie rejestr chronologiczny, przedmiotowy i osobowy.

W dodatku do dz. rozp. najw. Try-

O zbrodniach i występkach pospolitych

odmiennie w kodeksie karnym wojskowym określonych
napisał

Dr. Julian Morelowski.

(Ciąg dalszy).

Dziewiętnasty rozdział.

O oszustwie.

§§. 502 do 504 są powtórzeniem §§. 197 do 199 p. u. k., atoli oszustwo jest zbrodnią bez względu na wysokość szkody i wtedy,

1) jeżeli ktoś fałszywie przybiera charakter oficera lub publicznego urzędnika albo zmyśla rozkaz od zwierzchności, r o z k a z s ł u ż b o w y lub

nadane wrzekomo ze strony władzy publicznej upoważnienie, i

2) »gdy dla zmyślenia lustracji lub rewizji w sprawozdaniach, listach stanu osób, wykazach lub innych podaniach dotyczących odbioru i wydania pieniędzy, płodów przyrody, mundurów, uzbrojenia i ryszunku różnych rodzajów, albo w ogóle przedmiotów do wojskowości należących, wymienia się jako istniejące lub brakujące cokolwiek, co nie istnieje albo nie brakuje, albo w ogóle coś nieprawdziwego się podaje w tym zamiarze, aby sobie lub drugiemu korzyści przysporzyć albo aby uniknąć spodziewanego zwrotu szkody«.

Cesarskie rozporządzenie z daty Gödöllő 21. października 1878 r. zalicza do wypadków oszustwa, które ze względu na istotę czynu są

zbrodnią, jeszcze następujący: »gdy ktoś z uczynności lekkomyślnej lub samolubnej lub z innych nieczystych pobudek jako świadek naoczny — choć nim nie był — poświadcza czyn waleczny i chwalebnie wykonany; gdy ktoś powierza prawdziwość czynu, mającego zasłużyć na odznaczenie dekoracją Marji Teresy, choć nieprawdziwość czynu takiego w zupełności lub co do istotnych jego części mogła być mu znana jako świadkowi naocznemu.

§. 505 i §. 506 są powtórzeniem §§. 200 i 201*) p. u. k., wszelako §. 506 dodaje także pod literą f) i ten wypadek, gdy ktoś ukrywa lub sobie przywłaszcza taką na nieprzyjacielu

*) Rozp. nadwornej rady wojennej z 5. maja 1813 r. Zbiór Wimmera L. 706 nakazuje, iż rzeczy znalezione w tych miejscach gdzie się znajduje komenda wojskowa, mają być przedłożone tejże komendzie, do dalszego postępowania w myśl przepisów.

bunał sąd. i kasac. ogłaszać będzie te orzeczenia w sprawach cywilnych i karnych które urzędownie ogłasza. Dodatek ten, osobno bieżącą liczbą stronnic zaopatrzony, z roku na rok zamykany, tworzyć będzie z końcem roku osobny tom, do którego dodane będą osobna karta tytułowa i rejestr chronologiczny i rzeczowy.

Dz. rozp. min. spr. i dodatek doń wychodzić będą nakładem c. k. drukarni nadw. i państw w Wiedniu w języku niemieckim czcionkami łacińskimi, w miarę istniejącej potrzeby i materiału z reguły co dni 14. Redakcją dziennika zajmować się będzie pod nadzorem ministerstwa spraw. jeden z jego urzędników. Każdy wyższy sąd kraj. otrzyma z urzędu dwa egzemplarze, a każdy sąd l. inst. jeden egzemplarz dziennika rozp. i dodatku doń.

Dziennik rozp. i dodatek doń może każdy pobierać w drodze prenumeraty rocznej. wynoszącej z wolną od opłaty przesyłką dwa zlr. za egzemplarz, którą przyjmuje c. k. nadw. i państw. drukarnia w Wiedniu (I. Singerstr. 26). ustnie lub pisemnie. W ostatnim wypadku należy listy frankowane i kwotą prenum. zaopatrzone, względnie przekazy pocztowe, wprost do niej adresować.

Brakujące lub z brakami nadeszłe części dziennika rozp. i dodatku doń należy najdalej w ciągu czterech tygodni reklamować; po upływie tego czasu otrzymać można pojedyncze części tylko za opłatą po dziesięć centów. Po tej cenie można także pojedyncze części dziennika i dod. doń, w miarę zapasu w drukarni pobierać. Po upływie roku nastąpi wyższa cena sklepowa, która w swoim czasie będzie ustanowioną i ogłoszoną.

Dla umożliwienia dyrekcji c. k. nadw. i państw. drukarni ustalenia nakładu dz. rozp. i ministerstwo spr. zarządziło, że prenumerata na pierwszy rocznik dz. rozp. (i dodatku doń) od osób fungujących u władz sądowych w drodze urzędowej będzie powziętą. —

ADMINISTRACJA.

Zbiór normaljów administracyjnych.

Sprawy propinacyjne

(Dokończenie.)

Przeciw rozstrzygnięciu kwestji, czy wyszynk lub handel pilnymi napojami wysokowymi stanowi główne lub tylko uboczne przedsiębiorstwo, mają być wnoszone rekursa w terminach przez ogólne przepisy (nie zaś przez ustawę przemysłową) zakreślone.

Okólnik c. k. Namiestnictwa z 3. kwietnia 1883 L. 2326.

Według §. 13 ustawy z dnia 23. czerwca 1881 Dz. pr. p. Nr. 62 orzekać ma władza przemysłowa po zniesieniu się z Władzą skarbową, czy w rodzajach przemysłu, które go celem jest przyjmowanie obcych w gospodę, podawanie potraw i kawy, sprzedaż wyrobów cukierniczych i tłuczeńców, — wyszynk pedzonych napojów wysokowych, a w przemyśle handlowym, handel takimi napojami, stanowi główne czy tylko uboczne przedsiębiorstwo.

W celu przyspieszenia toku odnośnych spraw, jako też z uwagi na to, że ustanowione w ustawie przemysłowej terminy do wniesienia rekursów, dotyczą tylko wypadków objętych tą ustawą, postanowiło c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z c. k. Ministerstwem skarbu, że przy wydawaniu orzeczeń co do kwestji na wstępie wymienionej, przestrzegane być mają ogólne przepisy prawidłowe o terminach do wniesienia rekursów.

Zawiadania się o tem c. k. Starostwo wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. stycznia 1883 roku L. 17.457 do zastosowania się, z nadmienieniem, że przez to w kierunku powyższym zmodyfikowane zostało rozporządzenie ministerjalne z dnia 23. września 1881 L. 3778 | M. J. intymowane c. k. Starostwom reskryptem tu tejszym z dnia 3go października 1881 roku. L. 8723 | pr.

C. k. Starostwa winny się udawać do Wydziału krajowego o poczynienie kroków egzekucyjnych lub w ogóle sądowych przez c. k. Prokuratorję skarbu przeciw dłużnikom funduszu propinacyjnego.

Okólnik c. k. Prezydium Namiestnictwa z 29. 1883 L. 7977 | pr.

Wskutek odezwy Wydziału krajowego z 21. lipca 1883 do L. 37491 wzywam c. k. Starostwa odnośnie do tutejszego reskryptu z dnia 4. grudnia 1882 L. 12527 | pr., ażeby odtąd w razie potrzeby poczynienia kroków egzekucyjnych, lub w ogóle sądowych przeciw restancjonariuszom funduszu propinacyjnego, nie udawały się wprost do c. k. Prokuratorji skarbu, lecz przy dołączeniu wszystkich potrzebnych aktów, a mianowicie także wykazu zaległości debenta przez c. k. urząd podatkowy wedle ostatniego stanu tejsze sporządzonego, odnosiły się w każdym pojedynczym wypadku do Wydziału krajowego celem wystosowania odpowiedniej odezwy do c. k. Prokuratorji skarbu.

Postępowanie w przypadkach §. 13. ustawy z dnia 23. czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 62) o handlu napojami wysokowymi pedzonymi, ich wyszynku i drobnej sprzedaży.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i handlu z dnia 18. sierpnia 1883 (Dz. pr. p. Nr. 140).

Względem wykonania przepisów §-fu 13. ustawy z d. 23. czerwca 1881. postanawia się, że gdy w razie wątpliwości, czy w rodzajach przemysłu, w §. 5 i w §. 11 (IV) tejsze ustawy wzmiankowanych, wyszynk lub handel stanowi główne lub tylko uboczne przedsiębiorstwo, orzeczenie, które wydane być ma za porozumieniem się władzy przemysłowej ze skarbową, nie przyjdzie do skutku, akty jakoteż wyniki odbytych rokowań i dochodzeń, przedłożyć należy Władzy przemysłowej wyższej instancji do wydania decyzji w porozumieniu z właściwą do tego Władzą skarbową.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

U w a g a. Rozporządzenie to zostało w 42 zeszytcie (części) dziennika ustaw państwa wydanym i rozesłanym dnia 1. września 1883 ogłoszone.

Boleta płatnicza opiewająca na uiszczoną opłatę w myśl ustawy z 23. czerwca 1884 r. Dz. u. p. Nr. 62, nie upoważnia do wykonywania przemysłowości szynkarskiej, gdyż potrzeba do tego prawnego upoważnienia.

zdobytą rzecz, której przywłaszczenie według ustaw o zdobyczy obowiązujących lub według rozkazów przez komenderującego generała wydanych nie jest mu dozwolonem.

§§. 507, 508 i 510 brzmią dosłownie jak §§. 202, 203 i 205 p. u. k., natomiast §. 509, który obowiązuje w miejsce §. 204 p. u. k., opiewa w sposób następujący:

• Jeżeli zbrodnia oszustwa popełnioną zostaje przez fałszywą przysięgę albo jeżeli wbrew przysiędze zmylono lustrację lub rewizję, oszust ma być skazanym na ciężkie więzienie w zakresie §§. 507 i 508 określonym, a jeżeli przez fałszywą przysięgę bardzo ważną szkodę wyrządził, aż do lat dwudziestu, i we-

dług okoliczności nawet na dożywotnie ciężkie więzienie.

Dwudziesty rozdział.

O oszczerstwie.

§§. 511—513 brzmią dosłownie jak §§. 206—208 p. u. k.

Dwudziesty pierwszy rozdział.

O oszczerstwie i innych rodzajach obrazy czci.

§§. 514 i 515 są powtórzeniem §§. 209 i 210 p. u. k., wszelako kara większa od 5—10 lat za oszczerstwo w urzędzie lub w służbie popełnione, zagrożoną jest wyraźnie nietylko „urzędnikom“, o których mówi §. 210 II. p. u. k., ale nadto wszystkim „osobom w publicznej służbie pozostającym“.

§§. 516 i 517 zawierają wyjątkowe przepisy co do zbrodni obrazy czci między oficerami.

§. 516. •Obrazy honoru zachodzące między oficerami mają być karane jako zbrodnie, jeżeli popełnione zostały przez znieważenie cielesne, ze względu na stan ich za hańbiące uważane, albo przez zelżenie, przez które jeden drugiego publicznie albo w obecności jednej lub kilku osób, w dziełach drukowanych, rozszerzanych pismach albo przedstawieniach jakiegobądź rodzaju, czy to imiennie, czy przez znamiona do niego się odnoszące, z przytoczeniem albo bez przytoczenia pewnych faktów o pogardliwe przymioty lub takiż sposób myślenia winuje (pomawia) — Jeżeli łączący w karnosądowym przeciw niemu postępowaniu dla usprawiedliwienia swoich obelg na hańbiące czyny zelżonego powołuje się, winien jest, aby został od kary

Okólnik c. k. Namiestnictwa z dnia 6. maja 1884 L. 24753.

Ze strony przemysłowców posiadających koncesję na wyszynk i drobną sprzedaż palonych napojów spirytusowych, podniesiono zażalenie, iż strony, zgłaszające się do opłaty należności w myśl ustawy z dnia 23. czerwca 1881 r. Nr. 62 Dz. pr. p. w nrzędach poborowych bardzo często na podstawie dotyczącego zgłoszenia i bolety płatniczej wykonują dotyczący przemysł, mimo, iż nie posiadają do tego prawnego upoważnienia.

W celu zapobieżenia takiemu postępowaniu obliczonemu w wielu wypadkach na obejście ustawy z 23. czerwca 1881 zarządziło c. k. ministerstwo skarbu w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i handlu rozporządzeniem mającym być ogłoszonym w dzienniku rozporządzeń ministerstwa skarbu, iż boleta płatnicza, opiewająca na uiszczoną opłatę w myśl ustawy z dnia 23. czerwca 1881 Nr. 62 Dz. u. p. będzie odtąd opatrzoną na odwrotnej stronie następującą nwagą: „Wykonywanie przemysłowości, zgłoszonej według tej bolety płatniczej, w braku upoważnienia wymaganego według istniejących przepisów ustawicznych do wykonywania takich czynności, podlega karze w myśl tych przepisów prawnych“. Ponieważ organa poborowe nie są uprawnione do zobowiązania stron, aby wykazały się upoważnieniem celem wykonywania zameldowanej przemysłowości, przeto przez taką nwagę mają być strony pouczone, iż jedynie na podstawie takiej bolety płatniczej nie są jeszcze uprawnione do prowadzenia przemysłowości, zameldowanej celem uiszczenia szczególnej opłaty, lecz przeciwnie oprócz takiej bolety płatniczej posiadać winne upoważnienie wydane w myśl ustawy przemysłowej, względnie w dotyczących krajach (Galicji) w myśl przepisów propinacyjnych i że wykonywanie dotyczącej przemysłowości bez posiadania wspomnianego upoważnienia będzie karaniem.

Następnie poleciło c. k. ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem handlu i skarbu, by władze przemysłowe wglądały od czasu do czasu w rejestra urzędów poborowych, co do przemysłowości zameldowanych w myśl ustawy z d. 23 czerwca 1881, w celu przekonania się w szczególności przez porównanie z rejestrami prze-

mysłowemi i innymi podręcznikami, czy do prowadzenia tych przemysłowości istnieje przepisane upoważnienie.

Urzędy poborowe zawezwane zostały rozporządzeniem c. k. ministerstwa skarbu, wydanem do krajowych władz skarbowych, by dozwalały bez wahania władzom przemysłowym wglądać w rejestra płatnicze, przyczem jednak zawarty w §. 47 zestawienia przepisów dla manipulacji kasowej i dla stosunku służbowego urzędników kasowych z r. 1850 zakaz wynoszenia rejestrów z lokalu urzędowego ściśle ma być przestrzegany. O czem się c. k. Starostwo uwiadamia wskutek reskryptu c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych z 12. kwietnia 1884 L. 2306 z poleceniem ścisłego przestrzegania w myśl powyższych wskazówek tego, by nie zachodziły wypadki nieuprawnionego wykonywania przemysłowości w mowie będących.

Aptekarze nie są obowiązani opłacać opłat propinacyjnych ani też dodatków gminnych od wyskoku dla celów wyłącznie leczniczych sprowadzonego.

Okólnik Namiestnictwa z 26 czerwca 1884 L. 38771.

Z powodu licznych zażaleń ze strony aptekarzy oznajmia się c. k. Starostwu do własnej wiadomości i do zawiadomienia aptekarzy, że ci sprowadzając wyskok dla celów wyłącznie leczniczych, nie są obowiązani opłacać opłat propinacyjnych ani też dodatków gminnych od tegoż wyskoku, i że nie mogą być przymuszeni, aby ten wyskok pobierali z miejscowej propinacji. Obowiązki bowiem powyższe dotyczą jedynie szynkarzy.

L. 621/prop

E d y k t

ustanawiający 26 letni period trwania prawa propinacji w królestwie Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

W myśl postanowień §. 17 ustawy krajowej z dnia 30 grudnia 1875 (dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 55 z r. 1877) podaje niniejszem c. k. komisja krajowa dla oznaczenia czystego dochodu z propinacyjnego prawa do powszechnej wiadomości, iż z dniem 1 stycznia 1885 r. rozpoczyna się 26 letni okres czasu w §. 3 powołanej ustawy wskazany, po którego upły-

wie, t. j. z końcem grudnia 1910 r. ustanie, w królestwie Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyłączne propinacyjne prawo wyszynku i sprzedaży napojów uprawnionych właścicieli tabularnych majątności lub pojedynczych osób.

Również ustanie z upływem powyższego okresu czasu, w myśl §. 41 wspomnianej ustawy, propinacyjne prawo wyszynku także w tych miastach, w których zniesienie prawa propinacji nie nastąpi z mocy osobnej ustawy (§. 38) w ciągu perjodu w §. 3 powołanej ustawy oznaczonego.

C. k. komisja krajowa dla oznaczenia czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku.

Lwów dnia 14. listopada 1884 r.

(Ogłoszone w „Gaz. Lwow.“ Nr. 289.)

Praktyka administracyjna.

Zasady orzeczeń władz centralnych.

(Ciąg dalszy).

112. Naczelnik gminy jest obowiązany udzielić władzy sądowej wiadomości o stosunkach osobistych, o których jako najniższa władza policyjna wiadomość powziąć ma sposobność. (Orz. min. sp. wewn. z 5 stycznia 1884 r. l. 19196. — Z. f. Verw. str. 107 ex 1884).

113. [Do §. 12 ust. 1. i §. 34 pat. z 5. lipca 1853]. Przy zasiedzeniu przez 30 lub 40 letnie wykonywanie prawa podanie prawno tytułu nie jest wymaganem, a domniemanie przemawia za dobrą wiarą w posiadaniu. (Orz. minist. spr. wewn. z 6. stycznia 1884 r. l. 11.517. — Z. f. Verw. str. 102 ex 1884).

114. [Do §§. 44 i 46 noweli przem.]. Na rekurs szynkarza A. który wykonywał wyszynk w T. pod godłem „pod złotym gołębiem“ przeciw rozporządzeniu magistratu zakazującemu mu używania tegoż godła, namiestnictwo wniosło ten zakaz, zarazem jednak temż A. zastrzegło możność wniesienia do właściwych władz autonomicznych rekursu pod względem wytkniętego przez magistrat braku wymaganego ze względów lokalno-policyjnych doniesienia i przedłożenia godła wyszynku. Rekrns jego (A.) ministerjalny uwzględniono; rozcho-

uwolnionym, udowodnić prawdziwość swoich podań.

§. 517. „Takie obrazy honoru mają być karane więzieniem od sześciu miesięcy do jednego roku, jeżeli zaś były skierowane przeciw oficerom wyższej rangi, jeżeli drukiem były rozszerzane, albo przy innych okolicznościach obciążających, kara może być podwyższoną do pięciu lat więzienia.“

Powszechna ustawa karna nie zna z b r o d n i obrazy honoru.

Wyrażenia „między oficerami“ nie należy tłómaczyć w ten sposób, iżby wymaganą była równoczesna obecność obrażonego i obrażającego.

R o z d z i a ł dwudziesty drugi.

O pomocy danej zbrodniarzom.

W rozdziale tym pominięte są po-

stanowienia §§. 220—222 p. u. k. (Obacz III część). §. 518 brzmi podobnie jak §. 211 i 212 p. u. k.

§. 519, który postanawia kary za złośliwe nieprzeszkodzenie zbrodni podobnie jak §. 213 p. u. k., powołuje się na szczegółowe przepisy kodeksu, gdzie wymienione są zbrodnie, jak n. p. buntowanie się (Meuterei), przy których samo złośliwe nieprzeszkodzenie zbrodni stanowi już spółwinę w dotyczącej zbrodni.

§§. 520 i 521 brzmia dosłownie jak §. 214 i §. 215 p. u. k., wszelako przypominają, że zaniedbanie doniesienia przy niektórych zbrodniach jako spółwina jest uważaną i większej podlega karze aniżeli proste danie pomocy zbrodniarzom.

§§. 522, 523 i 525 zawierają takie sa-

me postanowienia, jakie znajdujemy w §§. 216, 217 i 219 p. u. k.

§. 524 brzmi podobnie jak §. 218 p. u. k., przypomina atoli, że strażę wojskową i ich dowódcy przez popieranie ucieczki uwięzionego stają się winnymi wojskowej zbrodni naruszenia obowiązków w służbie straży.

Ogólna zasada, że złośliwe nieprzeszkodzenie zbrodni wtenczas tylko ma być karaniem, gdy była możność przeszkodzenia bez narażenia siebie, osób najbliższych lub pod prawną opieką zostających, na niebezpieczeństwo, — wypowiedzianą jest także w §. 518 k. k. w. Od tej zasady zachodzi jednakże wyjątek w §. 238 k. k. w., który postanawia, iż patrol, straż lub żandarm, zaniedbujący przeszkodzić zbrodni lub występcom, nieporządkom i niebezpieczeństwom, których usunięcie lub przeszkodzenie doń należało, popełnia zbrodnię lub występki przeciw obowiązkom straży i ma być karany bez względu na to, czy powstrzymanie zbrodni lub nieporządków itp. mogło nastąpić z łatwością lub z niejakim niebezpieczeństwem.

dzi się tu bowiem o wypadek sporny, którego rozstrzygnięcie w moc §. 44 i 46 noweli przem. z 15. marca 1883 r. Nr. 39 Dz. pr. p. wyłącznie do władzy przemysłowej należy (Orz. Minist. spr. wewn. i handlu z d. 19. marca 1884 r. l. 1273. — Z. f. Verw. Nr. 28 ex 1884).

115. [Do §. 3. czeskiej (§ 3. galic). ordyn. wyb. gm. i §. 36 czeskiej (§. 5. galic) ust. gm.]. Członek Zwierzchności gminnej, któremu tylko wykonywanie mandatu na czas wdrożonego przeciw niemu dochodzenia karnosądowego było wzbronionem, może na naczelnika gminy być wybranym (Orz. Tr. adm. z 21 lutego 1884 r. l. 372. — Budw. 2029).

116. [Do §. 4 gal. ust. drog. z 18 sierpnia 1866 r.]. Czy droga istniejąca za drogę publiczną ma być uważana, zależnem jest od jej położenia i dotychczasowego używania, jak też od jej dla ruchu znaczenia. W wypadku, o który się rozchodzi, stwierdzonem jest, że spornej drogi wszyscy, i to nie tylko mieszkańcy gminy Porabka, lecz i mieszkańcy sąsiednich gmin szczególnie do wywozu drzewa opałowego z lasów dworskich swobodnie i bez przeszkody używają, że ona stanowi jedyną komunikację między niwą: Puszcza wielka do gminy Porabka należąca a tąż gminą samą i że aż do r. 1872 gmina ją naprawiała. Należy ją przeto uważać za środek komunikacyjny dla ruchu publicznego służący. W tym stanie rzeczy i gdy według §. 4. gal. ust. drogowej z 18. sierpnia 1866 r. drogi śród granic gminy i obszaru dworskiego leżące, dla ruchu publicznego służące, które nie są ani drogami krajowemi ani też powiatowemi, są drogami gminnymi, nie mógł Tryb. admin. żadnej z ustawą upatrywać sprzeczności w orzeczeniu Wydziału kraj. którem ją za taką drogę gminną uznana. (Orzec. Tryb. admin. z 28. lutego 1884 r. l. 408. — Budw. 2039).

117. Władze polityczne według swego swobodnego uznania osądzić mają, ażali w pewnym danym wypadku tylko przez wyłączenie zadosyć uczynić można potrzebom ruchu publicznego. W razie wniesionego w takich wypadkach zażalenia Trybunał administracyjny to jedynie ma badać, czy przeprowadzone postępowanie administr. przedstawia ustawową podstawę dla orzeczenia administr. na niem opartego. Do istotnej formy postępowania adm. w sprawach o wyłączenia

należy także przybranie wywłaszczyć się mającego przy dochodzeniu miejscowem. (Orz. Tryb. admin. z 20. marca 1884 r. l. 622. — Budw. 2063).

118. Najwyższa władza nadzorcza szkolna także w wykonaniu swego prawa nadzoru nie jest uprawnioną do zmiany orzeczeń wydanych w spornych sprawach administracyjnych (stron prywatnych) jeżeli nie domagano się jej orzeczenia przez wniesienie środków prawnych. Orz. Tryb. adm. z 20 marca 1884 roku l. 624 — Budw. 2064).

119. [Do art. XII. p. ust. zas. z 21 grudnia 1867 r. N. 145 Dz. pr. p.] Członkom rady szk. okręg z powodu jedynie tej ich do niej należności nie przysługuje jeszcze przymiot urzędników państwowych w znaczeniu pow. artykułu. (Orz. Tryb. admin. z 27 marca 1884 r. l. 673. — Budw. 2071).

120. Zakaz publicznych zabaw w dniach normalnych odnosi się po myśli §. 902 kod. cyw. do czasu od północy następującej po dniu poprzedzającym do północy następującej zaraz po odnośnym dniu normalnym. (Orz. Tryb. adm. z 28 marca 1884 l. 483. — Budw. 2072).

121. W sprawach stron odnoszących się do prawa publicznego (jak, co do obowiązku do grodzenia drogi gminnej) władze administr. nie są uprawnione do ponownego rozstrzygnięcia sprawy już prawomocnie rozstrzygniętej i do zmiany na niekorzyść jednej strony stanu prawnego w ustawowym toku instancyj ostatecznie utworzonego (Orz. Tryb. adm. z 3 kwietnia 1884 r. l. 704. — Budw. 2082).

122. [Do §§. 36 i 58 Lwowskiej ustawy budown.] Nakaz budowania w interesie publicznym chociażby tylko przeciw jednemu z właścicieli nieruchomości wydany, obowiązuje także wszystkich innych współwłaścicieli Rygor egzekucyjnego przeprowadzenia znieśnienia budynku z urzędu na koszt posiadaczy tylko co do budynków upadkiem grożących (verfallen) nie zaś także co do zaniedbanych (verwahrlost) może być zastosowanym. (Orz. Tryb. admin. z 19. kwietnia 1884 r. l. 814, — Budw. 2095).

SPRAWY KOLEJOWE.

Porto kolejowe.

„Za... centów koleją od którejkolwiek stacji aż do granicy państwa“. W tych słowach da się wyrazić w krótkości cała treść pomysłu t. z. kolejowego porta, który w najnowszych czasach, jako jeszcze nie dość dojrzały projekt, błąka się tylko po niektórych dziennikach zagranicznych, ale od urzeczywistnienia którego, chociaż w odmiennej nieco formie, sądząc po głosach poważnych ludzi fachowych, może nie jesteśmy zbyt oddaleni.

To też godzi się i dla czytelników naszego pisma zarejestrować w krótkości główne zarzasy rzeczzonego projektu, w tem przekonaniu, że i w naszym kraju nie brak ludzi fachowych, którzyby bliżej rozpatrzyli tę sprawę, mogącą bezsprzecznie zainteresować najszerze koła publiczności.

Rzecz się ma następująco: Przed około 20 laty pewien Anglik wpadł na myśl zaprowadzenia jednolitej taryfy kolejowej dla transportu osób w miejsce dotychczasowej, stosującej się do odległości i klasy wagonów.

Z pomysłem tym swoim przypadł on podówczas w królestwie zarówno w Anglii, jak w Niemczech, gdzie starał się dlań zyskać adeptów. Myśl tę podjął na nowo przed trzema laty dr. Hertzka, wydawca rozpowszechnionego i w naszym kraju dziennika *Wiener Allg. Ztg*, a popierając ją ustawicznie, przedłożył swe zapatrywania wiedeńskiemu klubowi urzędników kolejowych.

Wywołana podówczas dyskusja ustna i pisemna nie bardzo jeszcze sprzyjała pomysłowi.

Jednakże dr. Hertzka, z głęboką wiarą w możliwość jego urzeczywistnienia, prowadził dalej swe obliczenia, a użytkowawszy zarzuty przez ludzi fachowych mu poczynione do uzupełnienia swego projektu, wystąpił z takowym przed kilku tygodniami ponownie w klubie wywymienionym w obec auditorjum, złożonego z pier-

§§. 223—232 p. u. k., zawierające przepisy o umorzeniu zbrodni i kar, pomieszczone są w Iej t. j. ogólnej części kod. kar. wojsk.

Część piąta

zawiera przepisy o
pospolitych występках i karaniu takowych.

W części tej objęte są także czynny, które w powszechnej ustawie karnej noszą nazwę „przekroczeń“.

Rozdział pierwszy.

O różnych rodzajach pospolitych występков.

Rozdział ten odpowiada rozdziałowi IV. drugiej części p. u. k., a pierwsze 3 rozdziały 1) o występках i przekroczeniach w ogólności i o ich karaniu (§§. 233—239 p. u. k.), 2) o karach za występki i przekroczenia w ogólności (§§. 240—268 p. u. k.) i 3) o karaniu nieletnich (§. §. 269—273

p. u. k.) pomieszczone są w I. części kodeksu karnego wojskowego z odpowiedniami zmianami.

Rozdział drugi.

O występках przeciw publicznej spokojności i przeciw publicznemu porządkowi.

Jestto pierwsza kategoria występков skierowanych przeciw publicznemu bezpieczeństwu.

§. §. 530 do 536 opiewają podobnie jak §§. 278 do 284 p. u. k. Do dane są §§. 537 i 538, które stanowią co następuje o zbiegowisku:

„Przeciw oficerom, urzędnikom publicznym lub sługom publicznym, którzy z powodu tego występku według §§. 531 do 536 karze ścisłego aresztu podpadają, orzec można zarazem pozbawienie służby, a przeciw podoficerom degradacją“.

«Wszelako postanowienia §§. 531—537 względem osób wojskowych obowiązanych przysięgą do ścisłego wojskowego posłuszeństwa o tyle tylko należy stósować, o ile one biorą udział w zbiegowisku, które nie pozostaje w żadnym stósunku do ich obowiązku wojskowego, gdy więc danego przypadku nie można uważać za zbrodnię wojskową lub za występek wojskowy».

§§. 539 do 546 zawierają takie same przepisy *) co do tajnych stowarzyszeń jak §§. 285 do 292 p. u. k.

§. 547. stanowi, że oficerowie i osoby piastujące publiczny urząd, lub służby za udział w tajnem stowarzyszeniu w myśl §§. 539—541, mają być

*) Zmiany są stylistyczne n. p. obok słowa „urząd“ wymieniona „służba“ i t. p.

wszorzędnych kolejowych autorytetów stolicy i ludzi fachowych.

Rozumowania i wnioski jego są oparte na szczegółowych obliczeniach i danych, w zakresie ściśle fachowy transportu kolejowego wchodzących, z których dla obszerności tychże przytaczamy niniejszem w krótkości tylko niektóre, odwołując się do streszczenia rzeczoności wykładu, umieszczonego w nr. 1671 jego dziennika z d. 21. października br.

Dr. Hertzka wychodzi z tego, zdaniem naszym całkiem słusznego założenia, że między transportem osobowym a takimże transportem towarowym, według obecnie praktykowanych powszechnie norm, zachodzi rażąca sprzeczność pod względem proporcji kosztów przewozu. Zarzuca on instytucjom kolejowym, że podczas gdy przy transporcie towarów kosztta tegoż stosują się z jednej strony do rzeczywistych kosztów kolei, a z drugiej strony do możliwości ponoszenia opłat odnośnych przez publiczność, to przy transporcie osób zarządy kolejowe tylko ten ostatni wzgląd mają na oku; z czego, zdaniem jego, wynika, iż dzisiaj jazda koleją służy przeważnie jedynie dla klas zamożniejszych, a oraz mimo tego, tylko na niektórych kolejach się rentuje, który to ostatni argument przez wzgląd na porównanie ze zwykłą jazdą na osi i oraz kolosalną różnicą kosztów transportu koleją żelazną, jest bezsprzecznie najlepszym dowodem wielkich braków w dotychczasowej powyższej kalkulacji opłat transportowych.

Jako jednostkę do obliczenia rzeczywistych kosztów przewozu, przyjmuje on kosztta transportu towarowego, wynoszące brutto $\frac{4}{10}$ centa od beczki (tonne) na kilometr, a biorąc za podstawę przeciętną jazdę jednej osoby na 100 kilometrów, oblicza on rzeczywiste kosztta transportu osobowego na 15, mówię piętnaście centów; wywodząc dalej, że już tylko pięciokrotne powiększenie ruchu osobowego byłoby wystarczające do pokrycia tychże rzeczywistych kosztów instytucji kolejowej, czyni słuszną, zdaniem naszym, uwagę iż w obec takiego umniejszenia kosztów jazdy koleją, ruch osobowy przy zaprowadzeniu porta kolejowego stałby bezsprzecz-

nie w takiej proporcji do ruchu terażniejszego, jak tenże do ruchu naszych pradziadków, nieznających jeszcze kolei żelaznych.

Dalej oblicza on, że wobec konieczności spowodowanych tak olbrzymim ruchem osobowym adaptacyj, jak: pomnożenia torów kolejowych, wagonów i t. p. zdaniem jego zasłaby potrzeba podwyższenia ceny porta kolejowego o dalszych 10 centów tj. ustanowienia tegoż razem na 25 ct. od osoby na każdą przestrzeń w granicach państwa. Kosztta podwojenia torów kolejowych na kolejach obecnych, 21 000 kilometrów wynoszących oblicza on na 2 do 3 miliardów, a tem samem potrzebę oprocentowania takiego kapitału po 5 pr. rocznie na 100 do 150 milionów; zaś kosztta resztujących adaptacyj lokomotyw, wagonów itp. na dalsze 2 miliardy. Natomiast oblicza on dochody z transportu osobowego przy zwiększonym ruchu osobowym na 700 milionów rocznie, co według dat przezeń zestawionych, aż nader byłoby dostateczne do wszelkich adaptacyj kolejowych, spotęgowanym ruchem osobowym spowodować się mających.

Pod względem innowacji zaprowadzeniem porta kolejowego spowodowanych, zaznaczamy tylko, że zniesione miałyby być obecne porządki czasowe odjazdu i przyjazdu pociągów wobec stale unormowanego limita czasu takiego ciągłego ruchu pociągów, zupełnie już zbyteczne; tudzież że kontrola biletów odbywaćby się miała tylko przy odjeździe i przyjeździe, a tem samem umniejszoną byłaby czynność konduktorów; dalej zaprowadzoną miałyby być jednoklasowa oś wagonów, obok wyjątkowych tylko wagonów zbytkownych i t. p.

Taką jest treść wywodów dr. Hertzki, który wśród powszechnego poklasku auditorjum zakończył swój wykład ogólnem wezwaniem do reformy sprawy kolejowego transportu osobowego.

Już na następnem zebraniu klubu wyż wspomnianego kolejowego rozpoczęto wobec również liczego i nader dobranego grona słuchaczy, stosownie do dawniej wyrażonego życzenia wnioskodawcy, dyskusję nad tym projektem dr. Hertzki.

Do głosu zapisały się pierwszorzędne siły fachowe, jak centralny inspektor kolei Czerniowieckiej p. Schreiber; nadinspektor kolei państwowych p. Scala; radca rządowy p. Licharzik (członek centralnej dyrekcji kolei państwowych); radca dworu p. Schreiner; z naszych panów kolejowych zapisany był do dyskusji także p. baron Gostkowski, członek centralnego zarządu kolei państwowych, jednakże z powodu wyjazdu usprawiedliwił swą nieobecność.

Owoż pociesającym bezsprzecznie dla projektu p. dr. Hertzki objawem jest ta okoliczność, iż wszyscy zabierający głos w tej sprawie, dali wyraz temu przekonaniu, iż pewna reforma w dziedzinie transportu osobowego na kolejach żelaznych w kierunku przez wnioskodawcę wytkniętym jest nie tylko możliwą ale oraz i pożądaną. Jednakże zarazem rozbierając szczegółowe daty przez wnioskodawcę za podstawę do obliczenia kosztów transportu osobowego przyjęte, oświadczyli się oni we większej części za tylko stopniowem wprowadzeniem zmniejszenia ceny jazdy kolejowej obecnie istniejącej, niemniej także za znacznem rozszerzeniem i niżeniem cen dotychczasowych biletów powrotnych (Tour- und Retourkarten) tudzież zaprowadzeniem taryf dyferencyjalnych (p. Schreiber).

Natomiast, najkompetentniejszy w tej mierze, nadinspektor Scala, który właśnie ma oddział spraw transportu osobowego w dyrekcji centralnej, uznał projekt wnioskodawcy za godny persekowania go (anstrebenswerth) zaznaczając przy tem, „iż według jego zdania już nawet dzisiaj wszystkie bez wyjątku koleje mogłyby, nie obawiając się uszczerbku w dochodach, zaprowadzić taryfę 10 centowego porta dla ruchu t. z. lokalnego w obrębie do 30 kilometrów“, co wywołało sensację w auditorjum.

Na wszelkie zresztą zarzuty poczynione projektowi wnioskodawcy, zastrzegł sobie tenże w krótkim czasie zareplikować, na co już obecnie, gdy sprawa ta w tak poważnem kole ludzi fachowych pod dyskusję wziętą została, prawdopodobnie długo nie będziemy czekali. Pozostawić oczywiście musimy ludziom ściśle fachowym szcze-

skazani (oprócz kary aresztu) także na pozbawienie służby, a podoficerowie na degradację.

§§. 548—554 brzmiały z małemi zmianami taksamo jak i §§. 293—299 p. u. k.

Nowym jest §. 555, który opiewa następnie: Osoby pozostające w czynnej służbie publicznej, biorąc udział w jakimkolwiek dozwolonem stowarzyszeniu, mają uczynić o tem doniesienie swojej przełożonej władzy w ciągu trzech dni po skutecznieniu przyjęcia do towarzystwa, a jeżeli władza ta udział ich w temże towarzystwie za niedopuszczalny uważa, mają natychmiast z towarzystwa wystąpić. Działający przeciw temu mają być karani aresztem od 24 godzin do 3 miesięcy.

§§. 556 do 567 brzmią podobnie jak §§. 300 do 310 p. u. k. *)

Rozdział trzeci.

0 występach przeciw publicznym zakładom i urzędzom, dotyczącym bezpieczeństwa powszechnego.

§. 568 obowiązujący w miejsce §. 311 p. u. k. opiewa: Kto urzędnika albo inną osobę w służbie publicznej pozostającą przez podarunki do stronniczości lub naruszenia jej urzędowych albo służbowych obowiązków nakłonić usiłuje, popełnia przez to występki, jeżeli ten czyn nie przedstawia się jako zbrodnia w §ie 384 określona lub jako inne cięższą karą zagrożone naruszenie ustawy, i ma być karany aresztem od 1. do 6 miesięcy.

*) §. 558 odwołuje się do przepisów II. części kod. karn. woj.

§. 569 brzmi podobnie, jak §. 312 p. u. k.; natomiast §. 570 obowiązujący w miejsce §u 313 p. u. k. ma brzmienie odmienne: „Słowna obraza ma być karana aresztem od 3 dni do 1 miesiąca, jeżeli nie ma zastosowania §. 180; *) czynna zaś aresztem od 1 do 6 miesięcy“. Drugi ustęp §u 570 brzmi dosłownie jak odnośna część §u 313 p. u. k., dodaje jednak, że osoby wojskowe mają być oprócz tego skazane na pozbawienie służby lub degradację.

§. 571 brzmi dosłownie jak §. 314 pow. ust. karn.

§. 572 (opiewający podobnie jak §. 315 p. u. k.) dozwala karę obostrzyć pozbawieniem służby lub degradacją.

§§. 573 do 587 są powtórzeniem §§. 316—330 p. u. k.

§. 579 (brzmiający tak samo jak §. 322 p. u. k.) zniesionym został przez rozp. Najw. komendy armii z 12 czerwca 1857 roku IV. L. 966. (Dok. n.)

*) §. 180 określa występkę przeciw straży wojskowej.

gółową krytykę i sąd w tej sprawie niezmierniej doniosłości, pozwalając sobie tylko jedną uwagę, iż zdaniem naszym tak zwane taryfy dyferencjalne jakoteż zaprowadzenie porta okresowego (Zonentarif) jakie dawniej istniało przy porto listowem, a oraz znaczne ulgi pod względem t. z. permanentek, zdają się nam być, co najmniej przejściem najodpowiedniejszym. Na każdy sposób oddać trzeba wszelkie uznanie wnioskodawcy za podjętą myśl, która choćby w najbliższych konsekwencjach doprowadziła jedynie tylko do znacznego umniejszenia cen jazdy, jużby bezsprzecznie uważaną być musiała za znaczne dobrodziejstwo, szczególnie dla uboższego pod względem środków komunikacyjnych naszego kraju.

Jak dalece bowiem i w tej mierze kraj nasz jest upośledzony, nie potrzebujemy zdaje się dodawać. Dosyć wziąć do ręki pierwszy lepszy miesięcznik t. zw. „Konduktora kolejowego“, ażeby się przekonać o różnicy w sposobie postępowania wobec nas zarządów kolejowych. W obrębie całej Cislitawii jak i wszędzie zagranicą są tak znaczne pod różnakiemi formami udzielane koncesje i ułatwienia, bądź to jako jazdy okólne (Rund-Reisebillets), sezonowe, powrotowe itp., że tych kilka a najwięcej kilkanaście kombinacyj odnośnych na naszych kolejach, zakrawają na ironię koncesyj i ułatwień.

Jakże liczny jeszcze jest zastęp w naszym kraju tych, którzy dlatego się nawet z miejsca nie ruszają, iż pomimo stojących otworem wrót całej Europy, nie mogą sobie pozwolić zbytku choćby cokolwiek dalszej w świat wycieczki?

A wszakże to nietylko pod względem ściśle towarowym są dzisiaj koleje pierwszorzędnymi arterjami wszelakiego społecznego życia i postępu. To też i my z całej duszy przyklaskujemy podjętej przez dra Hertzke walce, bo kolosalnymi i nie dającymi się obliczyć byłyby następstwa przeprowadzenia tego godnego zdobyczy XIX. wieku pomysłu, na stosunki nietylko ściśle ekonomiczne, ale też i ogólne społeczne, a nawet towarzyskie, które to następstwa taka istna nowoczesna wędrówka narodów spowodować by musiała.

Więc, chociaż jak na razie nie zanosi się jeszcze na to, ażeby cały projekt angielskiego myśliciela został urzeczywistniony, to w obec tak poważnych głosów ludzi fachowych, jakie powyż przytoczyliśmy, dążenie do gruntownej reformy w tym kierunku jest niezaprzeczenie postulatem, który i nam popierać wypada. G. N.

Uwaga Redakcji. Artykuł powyższy zamieszczamy z powołaniem się na artykuł pod napisem: „O reformie taryfy kolejowej“ zamieszczony w num. 4. 5. 6. z r. b. który kwestję powyższą fachowo omawia.

WIADOMOŚCI POTOCZNE.

Dwie nowe ekspedycje do bieguna zostaną wkrótce przedsięwzięte. Kierownikiem jednej będzie sławny Nordenskjöld. Wyprawa ta stojąca pod protekcją admiralicji rosyjskiej obliczona jest na trzy lata. Nordenskjöld chce naprzód ruszyć ku nowo odkrytym wyspom Benetta w archipelagu nowosybirskim a po

założeniu tam składów na utrzymanie wyprawy, zdąży do kraju Franciszka Jozefa, skąd trzema drogami pragnie ruszyć do bieguna.

W północnej Ameryce przygotowują drugą wyprawę. Koszta jej pokrywa w połowie Cyrus Feil i nowojorski Yacht-Club. Dowództwo obejmnie Melville, inżynier wyprawy „Jeanety“.

Złodzieje truciele. „Warszawski Kurjer Poranny“ donosi: Złodzieje których specjalnością jest okradanie pasażerów, podróżujących kolejami żelaznymi, zawsze z powodzeniem używają środków narkotycznych do odurzenia npatrzonych ofiar. Tylekrotnie smutne wypadki nie a nie nie skutkują u łatwo wiernych, przyjmujących poczęstunek od osób nieznanomych w postaci cygara, papierosa lub napitku. A przecież tak łatwo uniknąć tych poczęstunków, jeżeli się postawi za zasadę nie nie przyjmować od nieznanomych. Oto znów dwie kradzieże kolejowe jednej i tej samej nocy spełniono na dwóch kolejach, obie za pomocą odurzenia narkotykiem. Ofiarą pierwszej padł S.R., młody kupiec, który, powracając z Rygi zawarł w wagonie znajomość z jakimś jegomościem podającym się za agenta handlowego. Rzeczony agent wiozł z sobą dwie płaskie opłatane flaszki z nalewką wiśniową. Sam pijąc kilka razy, częstował p. R., który nprzejmemu zaproszeniu nie śmiąc odmówić, dwukrotnie wychylił parę łyków. Niebawem uczuł dziwną jakąś ociężałość, zawrót głowy, a chociaż agent ciągle starał się utrzymać ożywioną rozmowę, p. R., nie mogąc zwalczyć senności, usnął tak mocno, że obudził się dopiero niedaleko Warszawy, a mianowicie w Czyżewie. Głowa ciężyla jak ołów i dopiero po obitych wymiotach p. R. zaczął przychodzić do siebie. Agent już nie było. Współpasażerowie mówili, że przez parę stacyj ów ajent spał również trwardo, opierając głowę na ramieniu p. R. Nic dziwnego, ptaszek bowiem udawał sen, a w tym czasie zręcznie zoperował kieszeń i zabrał kopertę zawierającą 1.300 rs. w samych storublowych banknotach.

Identyczny prawie wypadek wydarzył się na kolei wiedeńskiej. Tu jednak działało dwóch łotrów, a zamiast nalewki użyto cygara. P. D. obywatel ziemski, powracając znalazł się w przedziale wagonu od granicy z dwoma indywiduami, z których jeden przedstawił się jako kupiec cygar hawańskich. Mam właśnie gatunek wyborowy i niedrogi, rzecze, ofiarowując cygaro. P. D., lubownik dobrych cygar, chętnie okazaną sztukę zapalił, lecz w miarę dalszego palenia nczuwał pewną sennność. To są za mocne cygara — rzekł do kupca i połowę wyrzucił za okno. Ofiarowano p. D. znów inny gatunek, lecz po zaciągnięciu się nowem cygarem zaledwie parę razy, p. D. ani nie wie ani pamięta, jak usnął. Był to sen ciężki i chorobliwy. P. D. w ciągu drogi siłą woli budził się kilkakrotnie, ale zaledwie otworzył oczy, znów zapadał w przykrą drzemkę. Dojechawszy do Warszawy, przy wyjściu z wagonu, o mało z niego nie wypadł, gdy wychylił głowę na świeże powietrze. Instyktownie biorąc się za kieszeń, z przerażeniem zauważył brak pugilaresu, zawierającego 600 rs. i kilkaset guldenów. Złodzieje, jak swierdził konduktor wysiedli jeszcze przed Skierniewicami, a do tej tylko stacji mieli kupione bilety. Dwa te fakty winneby skłonić podróżujących do wielkiej ostrożności w zawiązywaniu znajomości z współpasażerami, chociażby ci najprzystojniejsi się przedstawiali. Powierzchność często bardzo zawodzi.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE.

(Z urzęd. „Gaz. lw.“ po dzień 20. Grudnia 1884 r.)

Opróżnione posady: Rady s. kraj. przy sądzie kraj. we Lwowie; podania do Prezydium s. kr. we Lwowie do 10. Stycznia 1885 (288). — Ekspedjenta przy utworzyc się majacym urzędzie pocztowym w Miżyńcu w pow. Przemyskim; podania do Dyrekcji poczt i telegraf. we Lwowie do 15. Stycznia r. b. (292).

Mianowania: Franciszek Rudolf Hesse zarządca urzędu telegraf. w Przemysłu, starszym zarządcą poczt. tamże. — Stanisław Basiński profos przy krakowskim areście garnizonowym, kancelistą galic. Prokuratorji skarb. — Józef Maresch, oficjal poczt., odszczególniony tytułem i charakterem zarządcy poczt. w Samborze i oficjali poczt. Edward Engel w Złoczowie Maksymilian Jasiński w Nowym Sączu i Gabrjel Glass w Białej, zarządcam, poczt. w ich dotychczasowych miejscach służbi

Alojzy Hoffmann oficjal poczt. w Krakowie, kasjerem poczt. tamże. — Oficjali poczt. Ja, Kottas i Karol Motal we Lwowie, kasjeram poczt. dla Tarnowa, względnie dla Przemyśla, — Jan Seiler oficjal poczt. w Kołomyjach kontrolorem poczt. tamże. — Ludwik Mora Korytowski, radca s. kr. w Krakowie, prezydentem s. obw. w Rzeszowie. — Karol Letti radca budowniczy, starszym radcą budowniczym i naczelnikiem technicznego departem. przy galic. Namiestnictwie. — Alojzy Mahr praktykant sąd., auskultantem sąd. w okręgu kr. sądu wyższego w Krakowie. — Oficjalami poczt.: Jan Galasiewicz były oficjal poczt. Wiktor Skrzyński asystent telegraf. dla Krakowa, Jan Temple asystent telegraf. dla Stryja i Artur Payersfeld asystent poczt. dla Podwołoczysk. — Asystentami poczt.: Marcin Jezierski praktykant poczt. i Henryk Waldman elew telegraf, obaj dla Białej, Eugeniusz Harwy praktykant poczt. dla Buczacza i Dawid Chuna ekspedytor poczt. dla Ladowic. — Julian Bochyński radca s. kr. we Lwowie, radcą wyższ. s. kr. we Lwowie. — Dr. Edmund Riel adjunkt w Elbogu i Józef Bocheński adjunkt we Lwowie, komisarzami górnicz. przy urzędach górnicz. w Galicji. — Konstanty Schmidt kontrolor poczt. w Tarnowie, kasjerem poczt. we Lwowie; Kanceliści s. obw.: Kazimierz Łopnszański w Samborze i Franciszek Awentowicz w Stanisławowie, adjunktami kancelaryjnymi, pierwszy w Samborze, drugi w Stanisławowie. — Antoni Michalewski kancelista przy sądzie obw. w Tarnowie, adjunktem kancelaryjnym przy sądzie obw. w Nowym Sączu — Praktykanci podatk.: Józef Klement, Antoni Kalik i Edwim Dobrowoiski, adjunktami podatkowymi. — Dr. Maurycy Straszewski nadzwyczajny profesor, zwyczajnym profesorem filozofii w uniwersytecie Krakow. przy dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie. — Sędziami pow.: Edward Liebensfeld adjunkt sądu pow. w Gorlicach, dla Sokolowa i Józef Krzepela adjunkt sądu pow. w Rzeszowie, dla Ulanowa. — Roman Doliński adjunkt sądu pow. w Gorlicach, adjunktem przy sądzie obw. w Rzeszowie. — Adjunktami sądu pow. auskultanci: Julian Rudzki i Jan Banaś obydwu dla Gorlic, Stanisław Kremer dla Liszek i Jan Górski dla Czarnego Dunajca. — Asystentami poczt. Franciszek Kijowski praktykant poczt. dla Tarnopola, Bolesław Gidłowski, manipulant pocztowo-telegraf. w Liwnie w Bośni, dla Jarostawia i Józef Mühl-

bauer zawiadowca ubocznej stacji telegraf. w Kaluszu, dla Brzeżan. — Stanisław Czahurski praktykant sąd. auskultantem sąd. w okręgu wyższ. sądu kraj. w Krakowie. — Władysław Seredowski, adjunkt sąd. we Lwowie zastępcą prokuratora w Przemysłu.

Przeniesienia: Asystenci poczt Ludwik Arciszewski ze Lwowa do Kołomyi i Tadeusz Hrehorowicz ze Stryja do Lwowa. — Jan Dalewski zarządca poczt. w Przemysłu, w tym charakterze do Brzeżan. — M. Michniewicz sędzia pow. w Sokołowie i dr Wilhelm Goldstein adjunkt sądu pow. w Czarnym Dunajcu na własne prośby do wchodzącego w życie z dniem 1. Stycznia 1885 r. sądu pow. w Bieczu. — Antoni Siwadłowski sędzia pow. w Ulanowie do Rozwadowa.

Wyszczególnienia: Stanisław Strzelecki starszy zarządca górniczy administracji salinarniej w Wieliczce, tytuł i charakter rady górnictwa. — Dr. Józef Rosenblatt prywatny docent w uniwersytecie krakowskim — tytuł profesora nadzwyczajnego.

OD ADMINISTRACJI.

Bardzo wielu P. T. Prenumeratorów nie raczyło dotąd nadesłać nam należytości prenumeracyjnych u nich zalegających, chociaż zaległości te u wielu stosunkowo znaczne, ciągle szczerzyli sobie wykazywane i chociaż pismo nasze odbierają, a my z zupełnym zaufaniem takowe im ciągle przesyłamy. Nie mogąc narażać wydawnictwa na taką przewłokę, widzimy się zmuszeni prosić uprzejmie wszystkich P. T. zalegających o bezwzględne nadesłanie zaległości, a zarazem wszystkich P. T. Prenumeratorów o wczesne odnowienie na rok następny prenumeraty, której warunki niezmiennie pozostają. Odzywamy się do poczucia słuszności naszych Szan. Prenumeratorów, żywiąc nadzieję że odezwa nasza pożądanym odniesie skutek.

Im Selbstverlage des Verfassers, *Wien, VI., Barnabitengasse Nr. 7* ist erschienen:

Quadrille noblesse

componirt von

ED. REISINGER

gewesener Tänzer am k. k. Hof-Operntheater.

Mit 69 Abbildungen.

Preis 70 kr.

Wyszło z druku dziełko p. t.

Suplement

do ustawy sądowej dla Gal. zachodniej

wydał

Michał Koczyński,

b. prof. U. J. w Krakowie, ul. Florjańska l. 36

po cenie 1 (jeden) zlr. do nabycia u wydawcy.

Suplement rzeczony zawiera wszystkie dodatki i zmiany, które nastąpiły po r. 1881 t. j. po chwili, jak autor wydał z druku ust. sąd. Galic. Suplement zastąpi tedy miejsce drugiej jej edycji poprawnej i pomnożonej. 1—3

Verlag von Moritz Perles in Wien, I., Bauernmarkt 11.

Geller, Justitzgesetze (Prachtausgabe) nu nmehr

COMPLET.

Soeben erschien der VI. (Schluss-)Band von:

Dr. Leo Geller, Oesterreichische Justitzgesetze. Mit Erläuterungen aus der oberstgerichtlichen Rechtsprechung. II. vollst. neu bearbeit. u. wesentl. erweiterte Auflage.

Inhalt: Allgemeines Strafgesetz. Besondere Strafgesetze. Pressgesetz. Strafprocessordnung. Nachträge.

Alphabetisches Sach- und chronologisches Register zum ganzen Werke.

Preis eleg. geb. 6. W. fl. 11. —

Mit diesem Bande ist die Prachtausgabe complet geworden. Dieselbe umfasst:

I. Bd. Staatsgrundgesetze. Bürgerl. Gesetzbuch fl. 7. —

II. u III. Bd. Wasser- Berg- und Forstrecht Wechsel- und

Handelsrecht fl. 8. —

IV. Bd. Freiwillige Gerichtsbarkeit fl. 6. —

V. Bd. Civilprocessgesetze fl. 8. —

VI. Bd. Wie oben fl. 11. —

Preis für alle 6 Bände eleg. geb. fl. 40. —

Dr. Leo Geller, Oesterr. Verwaltungsgesetze.

Bd. I. Allgem. Theil eleg. geb. fl. 6. —

Bd. II. Allgem. Theil (Schluss). Besond. Theil eleg. geb. fl. 6. —

Preis beider Bände eleg. geb. fl. 12. —

Dr. Leo Geller, Oesterreich. Gebühren- und Steuergesetze.

Bd I. Gebühren- und Taxgesetze eleg. geb. fl. 2.60

Bd. II. Gesetze betr. die direct. Steuern eleg. geb. fl. 3.40

Bd. III. Gesetze betr. die indirect. Steuern eleg. geb. fl. 3. —

Preis aller 3 Bände eleg. geb. fl. 9. —

Bei Abnahme dieser Werke werden auf Wunsch bereitwilligst auch **Ratenzahlungen** gewährt.

Gleichzeitig erlaube ich mir auf mein reichhaltiges Sortimentslager von **Juridischen Werken** aufmerksam zu machen. Die Einrichtung ganzer **juridischer Bibliotheken** übernehme ich bei **prompter Ausführung** und **zufriedenstellender Bedienung.** Buchhandlung von

Moritz Perles,

Wien, I., Bauernmarkt Nr. 11.

December 1884.

2—3

Wybór ustaw i rozporządzeń państw. i krajow.

wydał

J. A. HIBL.

I. Ustawa z 16. lutego 1883 o postępowaniu w celu uznania za zmarłego i udowodnienia śmierci. Z mot. 16-ka str 64. Cena 40 ct.

II. Ustawa przemysłowa (zupełna) z wstępem historycznym, motywami, odnośniami ustaw, rozp., orzec. i okólnikami. Wydanie drugie znacznie powiększone. 16-ka str. XXX 332. Cena 1 zł. 20 ct.

III. Sześć ustaw ku ochronie dłużników i wierzycieli przeciw wzajemnym wyzyskiwaniom i wybiegom. (Anfechtungsgesetz). 16-ka str. 90. Cena 50 ct.

Pod prasą: 2—3

IV. Nowele hipoteczne.

Do nabycia na składzie

w księgarni **J. Milikowskiego (P. Starzyka)** we Lwowie.

oraz we wszystkich księgarniach krajowych.

Kandydata notarialnego z początkową praktyką, nieżonatego, poszukuje **notariusz w Staremmieście.** Przy zgłoszeniu należy podać bliższe warunki. Kandydaci z prowincji mają pierwszeństwo. 2—3

Dr. Lesław Boroński

otworzył

kancelarię adwokacką

W KRAKOWIE

2—3

przy ulicy Brackiej l. 1 piętro I.